

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

16.05.2022. Nr. 1.7-2/441

Uz 14.04.2022 Nr. 3.1.1.8/2022/1431-N

Ludzas novada domei

Par SIA "Zilupes LTD"

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi Ludzas novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) vēstuli, kurā lūgts KP sniegt viedokli par Pašvaldības sagatavoto līdzdalības pārvērtējumu Pašvaldības kapitālsabiedrībās.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Pašvaldība ir daļēji veikusi VPIL 88. panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, kā arī konsultējusies ar komersantus pārstāvošo nevalstisko organizāciju Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (turpmāk – LTRK) un SO "LATVIJAS NAMU PĀRVALDĪTĀJU UN APSAIMNIEKOTĀJU ASOCIĀCIJA" (turpmāk – LNPA), saņemot tās atzinumu.

Līdz ar to šajā atzinumā KP sniegs viedokli par Pašvaldības veikto līdzdalības pārvērtējumu par SIA "Zilupes LTD".

LTRK norādījusi, ka detalizētāks viedoklis par kapitālsabiedrību SIA "Zilupes LTD" diskusijās ar LTRK biedriem netika izveidots, tāpēc aicinājusi Pašvaldību, lemjot par līdzdalības saglabāšanu SIA "Zilupes LTD" u.c. kapitālsabiedrībās, ņemt vērā priekšnoteikumus, no kuriem vismaz vienam izpildoties, LTRK ieskatā, publiskā pārvalde var iesaistīties komercdarbībā: 1) publiskas pārvaldes kapitālsabiedrība apsaimnieko valsts interesēm nozīmīgus stratēģiskos aktīvus, nodrošinot to vērtības pieaugumu un tautsaimniecības izaugsmi, vienlaikus nesot atbildību sabiedrības priekšā par to izmantošanu, un/vai 2) iesaistoties komercdarbībā tiek novērsta brīvā tirgus nepilnības¹. Tāpat LTRK aicinājusi

¹ Sk. arī LTRK pamatnostādnes publiskas personas dalībai komercdarbībā. Pieejamas šeit: https://www.ltrk.lv/sites/default/files/inline-files/LTRK_pn_publick%20s%20p%20p%20rvaldes%20dal%20abba%20komercd_0.pdf

pārskatīt kapitālsabiedrības sniegtos pakalpojumus un pēc iespējas vairāk kapitālsabiedrības darbības nodrošināšanā iesaistīt privāto sektoru.

LNPAA sniegusi viedokli attiecībā uz namu pārvaldīšanas pakalpojumu sniegšanu, norādot, t.sk., ka Pašvaldības pienākums ir veicināt dzīvokļu īpašnieku iesaistīšanos māju kopīpašuma pārvaldīšanā un māju pārņemšanu no pašvaldības. Pašvaldība šo funkciju var realizēt gan ar tās pārziņā esošo kapitālsabiedrību palīdzību gan izmantojot citus administratīvos resursus. LNPAA secinājusi, ka kaut arī dzīvokļu īpašnieki pārsvarā izmanto Pašvaldības kapitālsabiedrības pakalpojumus, tomēr reģionālajā tirgū ir sastopami arī citi namu kopīpašuma pārvaldīšanas uzņēmumi un ir izveidotas vairākas dzīvokļu īpašnieku biedrības. Būtu vēlams Ludzas novadā aktivizēt namu pārvaldīšanas pakalpojumu tirgu plašāk iesaistot pašus dzīvokļu īpašniekus.

Pašvaldība ir 100 % SIA "Zilupes LTD" kapitāla daļu turētāja. SIA „Zilupes LTD” tika izveidots ar mērķi nodrošināt, no Pašvaldības autonomo funkciju izpildes izrietošos uzdevumus, t.i., sniegt iedzīvotājiem un uzņēmumiem (organizācijām) komunālos pakalpojumus. SIA "Zilupes LTD" uz deleģējuma līguma pamata veic no Pašvaldības autonomo funkciju izpildes izrietošus pārvaldes uzdevumus:

- 1) daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanu un pārvaldīšanu;
- 2) ūdensapgādes, kanalizācijas, notekūdeņu savākšanu, novadīšanu un attīrīšanu;
- 3) siltumapgādes pakalpojumu organizēšanu.

Pašvaldība norādījusi, ka, pamatojoties uz 2021. gada pārskata datiem, ieņēmumu sadalījums pa pakalpojumu grupām ir šāds:

- ieņēmumi no telpu īres un apsaimniekošanas 4%, no tiem 1% no kopējiem ieņēmumiem ir Pašvaldības finansējums par Pašvaldībai piederošo dzīvojamo un neapdzīvojamo telpu apsaimniekošanu;

- ieņēmumi no izpildītajiem darbiem 20% (santehnisks, elektromontāžas, būvniecības darbi, ūdens skaitītāju uzstādīšana), kas galvenokārt tiek veikti pamatojoties uz daudzdzīvokļu māju iedzīvotāju vai īpašnieku kopsapulces pieņemtajiem lēmumiem, tai skaita dzīvojamās mājas, kur ir pārņemtas pārvaldīšanas tiesības un ka apsaimniekotājs ir izraudzīts SIA "Zilupes LTD";

- ieņēmumi no ūdensapgādes, kanalizācijas, notekūdeņu savākšanas, novadīšanas un attīrīšanas 8%;

- ieņēmumi no siltumapgādes pakalpojumu organizēšanas 43%;

- citi ieņēmumi 25% (ieņēmumi no sadzīves atkritumu apsaimniekošanas, ieņēmumi no gāzes saimniecības, nomas maksa par nekustama un kustama īpašuma izmantošanu u.c.).

Lielākā ieņēmumu daļa no saimnieciskas darbības ir par sniegtajiem pakalpojumiem par siltumapgādes pakalpojumu organizēšanu, kas ir pašvaldības funkcija - nodrošināt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus.

Papildus maksas pakalpojumi galvenokārt ir saistīti ar pamatpakalpojuma sniegšanu un ekonomiski pamatoti ar piedāvāto darbu izpildes izmaksām, kas nodrošina sabiedrībai iespēju saņemt drošu un kvalitatīvu pakalpojumu par ekonomiski pamatotu cenu. Kapitālsabiedrības darbība nekavē, neierobežo konkurenci un neliedz citiem tirgus dalībniekiem piedāvāt dzīvokļu īpašniekiem atbilstošas kvalitātes pakalpojumus.

1. Attiecībā uz *daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanu un pārvaldīšanu* Pašvaldība norādījusi, ka šīs darbības ietver:

1) dzīvojamo māju ekspluatāciju un uzturēšanu, pārvaldīšanas procesus, kur pakalpojuma saņēmēji ir pilsētas daudzdzīvokļu dzīvojamo māju īpašnieki un pašvaldībai piederošo dzīvojamo telpu īrnieki (īres maksa);

2) dzīvojamo māju energoefektivitātes darbu organizēšanu/veikšanu (dzīvokļu

Īpašnieku, pašvaldības līdzfinansējums);

3) nekustamā īpašuma, tai skaitā piesaistīto zemes gabala daļu uzturēšanu un apsaimniekošanu – Pašvaldībai piederošas ēkas un būves (pašvaldības finansējums).

Pašvaldība ar pilnvarojuma līgumu ir noteikusi SIA "Zilupes LTD" pildīt pagaidu pašvaldības pienākumu – pārvaldīt un apsaimniekot dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai atbilstoši Likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 50. panta septītajai daļai.

Kapitālsabiedrības darbība vērsta arī uz noteiktas iedzīvotāju grupas maksātspēju un dzīves apstākļu uzlabošanu. Minētā ietekme attiecas uz personām, kurām nepieciešama palīdzība dzīvokļu jautājumu risināšanā vai kurām šāda palīdzība jau sniegta, kā arī uz personām, kam ir ierobežota maksātspēja.

SIA “Zilupes LTD” pārvalda un apsaimnieko 48 dzīvojamās mājas, kopējā platība 14 236,28 m².

Konkurence gandrīz nav identificējama namu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanā dzīvokļu īpašniekiem, kas ir pārņēmuši dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības. Zilupes pilsētā nav reģistrēti namu apsaimniekotāji, kuri sniedz dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumus. Aizņemtā tirgus daļa liecina par pašvaldības kapitālsabiedrības būtisku lomu pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā.

Tirgus nepilnība ir konstatēta dzīvojamo māju apsaimniekošanas jomā, kur pakalpojumi tiek sniegti pašvaldības pārvaldīšanā esošajām mājām (100 % no pārvaldībā esošā dzīvojama fonda), ko galvenokārt nosaka normatīvais regulējums un nepieciešamais apsaimniekošanas resursu apjoms, kas šobrīd nav pieejams privātajiem apsaimniekotājiem, līdz ar to tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā.

Daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanā dzīvokļu īpašniekiem, kas nav pārņēmuši pārvaldīšanas tiesības, privāto tirgus dalībnieku kapacitāte ir atzīstama par nepietiekamu gadījumam, ja Pašvaldība izlemtu neturpināt līdzdalību, ņemot vērā, ka pašvaldības teritorijā daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pārvaldīšanas pakalpojumu sniegšanas jomā nestrādā juridiskas personas. Pašvaldības ieskatā, SIA “Zilupes LTD” darbība attiecīgo pakalpojumu sniegšanas jomā šobrīd uzskatāma par atbilstošu VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktam un novērš tirgus nepilnību.

KP ir izvērtējusi Pašvaldības iesniegto izvērtējumu un attiecībā uz SIA “Zilupes LTD” sniegtajiem nekustamo īpašumu pārvaldīšanas pakalpojumiem un norāda, ka, tās ieskatā, daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pārvaldīšanas pakalpojumu sniegšana ir pamatota un atbalstāma tikai gadījumos, ja ir konstatējami VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktie priekšnoteikumi (tirgus nepilnība) vai arī pakalpojumi tiek sniegti, pamatojoties uz likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 50.panta septīto daļu, kas var tikt uzskatīts par izņēmuma gadījumu.

Ņemot vērā Pašvaldības sniegto informāciju par tirgus struktūru daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pārvaldīšanas pakalpojumu tirgū Zilupes pilsētas teritorijā, KP secina, ka SIA “Zilupes LTD” darbība var tikt atzīta par atbilstošu VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktam, t.i., novērš tirgus nepilnību.

Vienlaikus KP norāda Pašvaldībai un SIA “Zilupes LTD”, ka darbojoties šajā tirgū, regulāri jāveic ietekmes uz konkurenci izvērtējums, lai identificētu un novērstu iespējamu neatbilstību Konkurences likuma (turpmāk – KL) 14.¹ pantam². KP uzsver SIA “Zilupes LTD” kā publiskas personas kapitālsabiedrības un Pašvaldības īpašo atbildību, ievērot un nodrošināt brīvu un godīgu konkurenci, neradot šķēršļus privāto komersantu komercdarbībai, kas vēlētos

² Konkurences likuma 14.1pant, sk. Konkurences likums (redakcijā, kas stājās spēkā 01.01.2020.), <https://likumi.lv/ta/id/54890-konkurences-likums>

ienākt daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pārvaldīšanas pakalpojumu tirgū Pašvaldības teritorijā.

Attiecībā uz dažāda veida pakalpojumiem, kas ir (var būt) saistīti ar namu pārvaldīšanu un apsaimniekošanu (piemēram, santehnisks, elektromontāžas, būvniecības darbi, ūdens skaitītāju uzstādīšana, tīrīšanas darbības u.c.), KP norāda, ka, lai, t.sk. veicinātu privātā sektora attīstību Pašvaldības teritorijā, būtu vērtējama plašāka privātā sektora iesaiste šādu pakalpojumu nodrošināšanā. Nav atbalstāma publisku personu kapitālsabiedrību iesaiste pakalpojumu sniegšanā, ko pirmšķietami var nodrošināt privātais sektors.

Attiecībā uz papildpakalpojumu sniegšanu KP vērs Pašvaldības un SIA "Zilupes LTD" uzmanību, ka, lai efektīvi izmantotu publiskas personas kapitālsabiedrības pamatdarbības veikšanai nepieciešamos resursus, papildpakalpojumu veikšana var būt attaisnojama, ja izpildās visi turpmāk norādītie kritēriji:

- 1) pakalpojumi būtiski neietekmē tirgu/konkurenci;
- 2) pakalpojumi ir racionāli un cieši saistīti ar pamatpakalpojumu;
- 3) pakalpojumi nodrošina resursu lietderīgu izmantošanu (veicina PPK maksātspēju);
- 4) pakalpojumi nav saistīti ar būtiskām investīcijām no PPK puses.

Attiecībā uz SIA "Zilupes LTD" darbību *sadzīves atkritumu apsaimniekošanas, gāzes saimniecības un elektroapgādes pakalpojumu nodrošināšanā*, darbojoties kā starpniekam šo pakalpojumu nodrošināšanā SIA "Zilupes LTD" pārvaldītajām daudzdzīvokļu mājām, KP nav iebildumu, jo attiecīgie pakalpojumi ir saistīti ar pārvaldīšanas pakalpojumu nodrošināšanu.

2. Attiecībā uz ūdensapgādi, kanalizāciju, notekūdeņu savākšanu, novadīšanu un attīrīšanu Pašvaldība norādījusi, ka nav iespējams izvērtēt alternatīvas brīvā tirgus iespējas tiešā veidā (šo pakalpojumu nodrošināšanai), un tiešu konkurentu nav, šie ir tiešie "Zilupes LTD" pamatdarbības pakalpojumi ar piesaisti (infrastruktūru) konkrētai teritorijai.

- Zilupes pilsētā kopējais kanalizācijas tīklu garums – 6,29 km; Centralizētā kanalizācijas sistēma pieslēgtas 36 daudzdzīvokļu ēkas, 127 privātās ēkas, 6 publisko iestāžu ēkas.

- Ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanai SIA "Zilupes LTD" īpašumā ir 1 artēziskais pazemes urbums, kopējais ūdensvadu tīklu garums – 6,5 km. Centralizētajam ūdensvadam pieslēgtas 49 daudzdzīvokļu ēkas, 220 privātās ēkas, 7 publisko iestāžu ēkas.

Liela daļā šo infrastruktūras objektu ir izveidota un rekonstruēta, izmantojot Eiropas Savienības (turpmāk – ES) Kohēzijas fonda līdzekļus. Piesaistot ES Kohēzijas fondu līdzekļus, pagarināts esošo ūdenssaimniecības tīklu kopgarums, izbūvējot jaunus dzeramā ūdens un kanalizācijas tīklus, izbūvētas notekūdeņu sūkņu stacijas, veiktas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcijas u.c.

SIA "Zilupes LTD" papildu pakalpojumi, tādi ka dzeramā ūdens kvalitātes monitorings, notekūdeņu kvalitātes monitorings, kā arī pārdotā ūdens un novadīto notekūdeņu uzskaitē, apmaksas kontrole, ūdensmērītāju skaitītāju rādītāju kontrole ir uzskatāmi par papildu pakalpojumiem pamatdarbībai, lai nodrošinātu kvalitatīvu sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu.

Pašvaldības ieskatā, SIA "Zilupes LTD" pakalpojumu cenas nekropļo tirgus cenu politiku un sniegtie pakalpojumi neierobežo privāto tirgus dalībnieku ienākšanu brīvajā tirgus nišā, neierobežoti piemērojot pakalpojumu pārdošanas veicināšanas paņēmienus piesaistot potenciālos klientus.

Pašvaldības ieskatā, SIA "Zilupes LTD" sniegtie pamatpakalpojumi – sabiedriskie ūdenssaimniecības pakalpojumi – atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktam, to izpilde saglabājama esošajā veidā un komercdarbība ūdensapgādes, kanalizācijas, notekūdeņu savākšanas, novadīšanas un attīrīšanas jomā, ko nodrošina pašvaldības kapitālsabiedrība, turpināma.

KP atzīst, ka SIA "Zilupes LTD" sniegtie pamata pakalpojumi (sabiedriskie

ūdenssaimniecības pakalpojumi) ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē, ņemot vērā, ka SIA “Zilupes LTD” veic pašvaldības autonomo funkciju ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu jomā, nodrošinot sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus Zilupes pilsētas administratīvajā teritorijā. SIA “Zilupes LTD” pārvaldītā ūdenssaimniecības infrastruktūra nav atsavināma vai nododama lietošanā citam komersantam, jo tās izbūvei un attīstīšanai ir tikuši piesaistīti ES finanšu instrumentu līdzekļi. Šādus pakalpojumus Pašvaldības administratīvajā teritorijā citi tirgus dalībnieki nepiedāvā.

Vienlaikus, lai novērstu konkurences neitralitātes riskus, SIA “Zilupes LTD” būtu jāatturas no tādu pakalpojumu sniegšanas, ko pirmšķietami spētu nodrošināt privātā sektora uzņēmumi, t.sk. piemēram dažāda veida būvdarbu, remontdarbu veikšana u.c. (saglabājot avārijas dienesta funkciju).

3. Attiecībā uz *siltumapgādes pakalpojumu organizēšanu* izvērtējumā norādīts, ka Ludzas novada pašvaldības dome uzdod SIA „Zilupes LTD” izpildīt likumā „Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 1. punktā noteikto pašvaldības autonomo funkciju - organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus siltumapgādes jomā ietilpstošos uzdevumus, t.sk. organizēt siltumapgādes pakalpojumus, veikt ES finanšu instrumentu un valsts finansējuma piesaisti, piedalīties ES fondu projektos, apzināt jaunu siltumapgādes tīklu izbūves nepieciešamību, esošo tīklu rekonstrukcijas plānus, veicinot energoefektivitāti, izstrādāt jaunas siltumapgādes programmas.

SIA “Zilupes LTD” nodrošina siltumenerģijas ražošanu un piegādi Zilupē. Apkurei pieslēgto daudzdzīvokļu dzīvojamo māju skaits ir 10, 5 juridiskas personas, kopumā apkurei pieslēgti 159 dzīvokļi.

Pilnīgi visa siltumapgādes pakalpojuma nodošana privātajam sektoram saistīta ar iespējama kapitāla nepietiekamību infrastruktūras apsaimniekošanai un attīstībai, kam nepieciešami lieli kapitālieguldījumi, kvalificēts personāls un citi darba resursi. Pakalpojuma sniegšana saistīta ar pašvaldībai stratēģiski svarīgu jomu un pastāv šķēršļi (ierobežota sniegto pakalpojumu kvalitātes kontrole un siltumapgādes politikas īstenošanai nepieciešamas informācijas ieguve), nododot pakalpojuma sniegšanu privātajam sektoram.

Pašvaldības ieskatā, SIA “Zilupes LTD” sniegtais stratēģiski svarīgais siltumapgādes pakalpojums atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktam, kā arī SIA “Zilupes LTD” darbības rezultātā tiek novērsta tirgus nepilnība VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punkta izpratnē.

Attiecībā uz siltumenerģijas ražošanas, pārvades, sadales un tirdzniecības pakalpojumiem KP norāda, ka saskaņā ar Enerģētikas likuma 51.panta pirmo daļu pašvaldības, veicot likumā noteikto pastāvīgo funkciju, organizē siltumapgādi savā administratīvajā teritorijā, kā arī veicina energoefektivitāti un konkurenci siltumapgādes un kurināmā tirgū³. Tā kā centralizētā siltumapgāde (pārvade un sadale) un siltumenerģijas ražošana un tirdzniecība ir atsevišķi pakalpojumi, KP secina, ka centralizētās siltumapgādes pārvades un sadales pakalpojumu sniegšanas tirgū vēsturiski var būt izveidojies dabiskais monopols, kas izskaidrojams ar infrastruktūras izveidi un uzturēšanu un šo pakalpojumu sniegšanas tirgū vairāku konkurējošu tirgus dalībnieku darbība var nebūt iespējama un nebūtu lietderīga. Līdz ar to, KP atzīst, ka SIA “Zilupes LTD” sniegtie pamata pakalpojumi – siltumenerģijas pārvade un sadale – ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē.

Attiecībā uz siltumenerģijas ražošanas un tirdzniecības pakalpojumu sniegšanu no Pašvaldības izvērtējuma secināms, ka Pašvaldības teritorijā nav citu tirgus dalībnieku, kas nodrošinātu šos pakalpojumus, tādējādi, KP atzīst, ka atbilstoši VPIL 88. panta pirmās daļas

³ Enerģētikas likums, sk. <https://likumi.lv/ta/id/49833-energetikas-likums>

1. punktam SIA "Zilupes LTD", nodrošinot siltumenerģijas ražošanu un tirdzniecību, novērš tirgus nepilnību.

Izvērtējuma 33. lp. norādīts, ka SIA "Zilupes LTD" *neiepērk* siltumenerģiju no citiem tirgus dalībniekiem. Vienlaikus tālāk 33. lp. tekstā Pašvaldība norāda – lai nodrošinātu deleģēšanas līgumā noteikto par infrastruktūras modernizāciju, energoefektivitāti, ka arī lai sekmētu siltumenerģijas pašizmaksas samazināšanos, tiek veikti rekonstrukcijas darbi, *tiek iepirkta lētāka siltumenerģija no citiem ražotājiem*. Līdz ar to KP aicina precizēt izvērtējumā norādīto informāciju.

Pašvaldība izvērtējumā (36. lp.) norāda, ka *Sabiedrības statūtos reģistrēti darbības veidi pēc NACE koda attiecas uz pamatdarbības veidiem, tiek regulāri pārskatīti un precizēti, atbilstoši faktiskajai kapitālsabiedrības darbībai*.

Vienlaikus KP norāda, ka tā ir iepazinusies ar SIA "Zilupes LTD" 05.04.2017. apstiprinātajiem statūtiem, kuros norādīti 26 darbības veidi saskaņā ar NACE klasifikatoru, t.sk., tādi darbības veidi, kā mežkopība un citas mežsaimniecības nozares (02.10), koka taras ražošana (16.24), dažāda veida būvniecības darbības u.c. darbības veidi, kas Pašvaldības sagatavotajā izvērtējumā nav analizēti.

Ņemot vērā, ka Pašvaldība SIA "Zilupes LTD" sniegtos pakalpojumus ir iedalījusi 3 grupās (no Pašvaldības autonomo funkciju izpildes izrietošie pārvaldes uzdevumi), sk. šī atzinuma 2. lp., izvērtējums būtu papildināms, precizējot, kurā no izvērtējumā analizētajām pakalpojumu grupām ietilpst statūtos norādītie darbības veidi, kā arī izvērtēt visu darbības veidu atbilstību VPIL 88.panta pirmajā daļā noteiktajiem priekšnoteikumiem.

KP vērš Pašvaldības uzmanību, ka neatkarīgi no tā, vai veiktais izvērtējums ir sākotnējais izvērtējums vai līdzdalības pārvērtēšana⁴, izvērtējums ir jāveic par katru no publiskas personas kapitālsabiedrības darbības veidiem⁵, kā arī izvērtējums nedrīkst būt formāls.

KP aicina pārskatīt un precizēt SIA "Zilupes LTD" statūtos noteiktos darbības veidus atbilstoši faktiskajai kapitālsabiedrības darbībai. KP norāda, ka, lemjot par attiecīgo darbības veidu saglabāšanu (turpināšanu), Pašvaldībai jāveic izvērtējums par katru no šiem darbības veidiem, lai konstatētu, vai īstenojas kāds no VPIL 88. panta pirmajā daļā noteiktajiem priekšnoteikumiem publiskas personas kapitālsabiedrības saimnieciskajai darbībai.

Pašvaldībai, veicot izvērtējumu par katru no šiem pakalpojumu veidiem, jāņem vērā, vai attiecīgos pakalpojumus Pašvaldības teritorijā sniedz privātie tirgus dalībnieki, t.sk., ņemot vērā arī to, ka administratīvi teritoriālās reformas rezultātā izveidotā Ludzas novada teritorija ir paplašinājusies, kā arī to, ka nepamatota pakalpojumu sniegšana var negatīvi ietekmēt privāto tirgus dalībnieku konkurētspēju.

KP norāda, ka gadījumā, ja attiecībā uz konkrētu pakalpojumu sniegšanu Pašvaldība, veicot izvērtējumu, konstatētu, ka tirgus spēj nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā, Pašvaldības kapitālsabiedrībai būtu jāatturas no turpmākas attiecīgo pakalpojumu sniegšanas. Gadījumā, ja Pašvaldības kapitālsabiedrība tomēr turpinātu sniegt šos pakalpojumus, tai regulāri būtu jāveic ietekmes uz konkurenci izvērtējums, lai identificētu un novērstu iespējamu neatbilstību Konkurences likuma 14.¹ pantam.

Apkopojot šajā atzinumā sniegto KP viedokli, SIA "Zilupes LTD" darbība namu pārvaldīšanas pakalpojumu tirgū var tikt atzīta par atbilstošu VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktam, SIA "Zilupes LTD" darbība sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas jomā, kā arī siltumenerģijas pārvade un sadale var tikt atzīta par atbilstošu VPIL

⁴ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmā daļa, sk. šeit <https://likumi.lv/ta/id/269907-publiskas-personas-kapitala-dalu-un-kapitalsabiedribu-parvaldibas-likums>

⁵ Konkurences padomes priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana, sk. šeit https://ej.uz/PP_lidzdalibasizvertesana

88. panta pirmās daļas 2. punktam, siltumenerģijas ražošana un tirdzniecība var tikt atzīta par atbilstošu VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktam.

Kā iepriekš norādīts šajā atzinumā, izvērtējums būtu papildināms⁶, veicot atbilstošu izvērtējumu par visiem SIA “Zilupes LTD” statūtos norādītajiem darbības veidiem (t.sk. norādot SIA “Zilupes LTD” statūtos ietverto darbības veidu atbilstību izvērtējumā norādītajām pakalpojumu grupām), kā arī par iespējamajiem papildpakalpojumiem, piemēram, teritoriju uzturēšanu un sakopšanu, tīrīšanas un uzkopšanas darbībām, dažāda veida remontdarbu, kā arī ūdensskaitītāju uzstādīšanas, nomaiņas u.c. papildpakalpojumu atbilstību kādam no VPIL 88.panta pirmās daļas priekšnoteikumiem.

Ņemot vērā, ka administratīvi teritoriālās reformas rezultātā Pašvaldība ir kapitāla daļu turētājs vairākās kapitālsabiedrībās, kuru darbības veidi pārklājas (SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Kārsavas namsaimnieks”, SIA “Zilupes LTD”), KP aicina Pašvaldību vērtēt šo kapitālsabiedrību iespējamo reorganizāciju, piemēram, tās apvienojot, par secinājumiem iekļaujot informāciju papildinātajā līdzdalības pārvērtēšanas ziņojumā.

Priekšsēdētājs

J. Gaiķis

⁶ Iesniedzot papildināto izvērtējumu KP.